

Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lag om kommunikationsförvaltningen

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås att lagen om teleförvaltningen ersätts med en ny lag om kommunikationsförvaltningen. Genom den nya lagen ändras namnet på Teleförvaltningscentralen, och dessutom görs vissa lagtekniska ändringar. Avsikten är också att ändra statsrådets förordning om teleförvaltningen. Enligt förslaget ändras Teleförvaltningscentralens namn till Kommunikationsverket.

Avsikten är att Kommunikationsverket skall sköta förvaltningsuppgifter som sammanhänger med kommunikation inom kommunikationsministeriets förvaltningsområde. Syftet med ämbetsverket är att främja informationssamhällsutvecklingen inom branschen.

Lagen avses träda i kraft den 1 september 2001 .

ALLMÄN MOTIVERING

1. Nuläge

1.1. Lagstiftning och praxis

Teleförvaltningscentralen inrättades genom lagen den 10 juni 1988 om teleförvaltningen (518/1988), som trädde i kraft den 1 oktober 1988. Närmare bestämmelser om Teleförvaltningscentralen finns i statsrådets förordning av den 25 maj 2000 om teleförvaltningen (478/2000).

Inrättandet av Teleförvaltningscentralen hängde samman med att post- och telestyrelsen ombildades till affärsverk. På tolv år har ämbetsverkets verksamhetsbetingelser ändrats totalt. Ursprungligen definierades Teleförvaltningscentralens primära uppgifter som tillstånds- och tillsynsmyndighetsuppgifter inom radio- och telekommunikation. Teleförvaltningscentralens uppgiftsbeskrivning har kontinuerligt utvidgats med uppgifter utanför det ursprungliga uppgiftsområdet.

Vid ingången av 1994 utökades Teleförvaltningscentralens uppgifter med stöd av postlagen (907/1993) till att omfatta styrning, tillsyn och standardisering inom postförmedlingen. Från och med juni 1997 har Teleför-

valtningscentralen med stöd av telemarknadslagen (396/1997) och telemarknadsförordningen (424/1997) beviljat nätkoder för informationsnätet Internet, dvs. domännamn under toppdomänen .fi.

Vid ingången av 1999 fick Teleförvaltningscentralen med stöd av lagen om television- och radioverksamhet (744/1998) till uppgift att utöva tillsyn över television- och radioverksamheten. En viktig del av uppgifterna består i att se till att de som utövar television- och radioverksamhet i Finland iakttar de förpliktelser som gäller i fråga om mängden reklam och reklamens placering i programutbudet samt sponsring. Teleförvaltningscentralen övervakar också sändningstiderna för program som är skadliga för barns utveckling samt andelen europeiska program och andelen program producerade av oberoende producenter.

Teleförvaltningscentralens uppgifter utökades vid ingången av 1999 också med förvaltningen av de koncessionsavgifter som tas ut hos utövarna av television- och radioverksamhet. Om denna förvaltning bestäms i lagen om statens television- och radiofond (745/1998). Med stöd av denna lag tar Tele-

förvaltningscentralen ut koncessionsavgifter och avsätter dem till statens televisions- och radiofond, som den förvaltar, samt bestämmer och justerar avgiftsprocenten.

Lagen om integritetsskydd vid telekommunikation och dataskydd inom televerksamhet (565/1999) trädde i kraft i juli 1999. Teleförvaltningscentralen är den myndighet som övervakar att lagen iakttas.

1.2. Bedömning av nuläget

Teleförvaltningscentralens verksamhetsområde är inne i ett betydande brytningsskede där viktiga orsaker till förändringarna är Internets och de mobila teletjänsternas starka tillväxt, globaliseringen samt de nya utmaningar som den elektroniska kommunikationen och handeln för med sig. Den pågående konvergensen, dvs. integreringen, inom telekommunikation, informationsteknik och mediekommunikation är en av de största förändringsprocesserna i branschens historia. Konvergensen främjas bl.a. av Internets snabba tillväxt samt digitaliseringen av radio- och televisionsnäten, som gör det möjligt att använda näten också för annan kommunikation. Konvergensen ställer krav på nya perspektiv inom förvaltningen av kommunikationsnäten och kommunikationstjänsterna.

Utvecklingen inom branschen ger Teleförvaltningscentralen en större roll än nu som expert på informationssamhället. Kravet på en mer omfattande sakkunskap utsträcker sig också till det internationella planet. Kommunikationsförvaltningen måste skaffa sig ett tillräckligt brett perspektiv på den europeiska och globala utvecklingen.

Med tanke på förändringarna i omvärlden har flera utvecklingsprojekt startats vid Teleförvaltningscentralen 2000. Projekten har inlett utifrån resultaten av en kartläggning av Teleförvaltningscentralens verksamhet. Det centrala är att utveckla den egentliga verksamheten. Prioritetsområden är bl.a. nya uppgifter inom datasekretess vid kommunikation, inom dataskydd och innehållstillsyn samt en utveckling av ämbetsverkets interna tillvägagångssätt.

Ämbetsverkets beslutmekanism förenklades i och med att Teleförvaltningscentralens direktionsdrogs in genom statsrådets förord-

ning om teleförvaltningen. Samtidigt infördes en möjlighet att till stöd för ämbetsverkets beslutsfattande upprätta ett delegations-system som ger tillgång till intressegruppernas omfattande sakkunskap.

I det pågående skedet föreslås att Teleförvaltningscentralens namn ändras till att motsvara den förändrade verksamhetsmiljön. Samtidigt vidtas även de nödvändiga åtgärder som beror på i synnerhet grundlagsformen.

2. Föreslagna ändringar

Namnet på Teleförvaltningscentralen föreslås bli ändrat genom en ny lag för att bättre motsvara ämbetsverkets nuvarande, omfattande uppgifter. Ändringen är ett led i projektet att utveckla Teleförvaltningscentralen. Centralens uppgifter ändras inte i detta skede. En ny lag föreslås, eftersom namnändringen och de andra tekniska ändringarna gäller så gott som alla paragrafer i lagen om teleförvaltningen.

Namnet på lagen om teleförvaltningen, som för närvarande reglerar Teleförvaltningscentralens verksamhet, är alltför snävt. Därför föreslås den nya lagen få ett namn som beskriver ämbetsverkets verksamhetsområde tillräckligt heltäckande. Eftersom alla uppgifter inom Teleförvaltningscentralens verksamhetsområde har anknytning till kommunikation, föreslås lagens nya namn bli lagen om kommunikationsförvaltningen.

Som namn motsvarar Teleförvaltningscentralen inte ämbetsverkets nuvarande, och i synnerhet inte framtida, uppgiftsbeskrivning. Utöver teleärenden sköter Teleförvaltningscentralen numera bl.a. frågor med anknytning till integritets- och dataskydd, tillsyn över televisions- och radioverksamhet, förvaltning av koncessionsavgifter samt styrning, tillsyn och standardisering inom postförmedlingen.

På grund av ämbetsverkets stora verksamhetsfält bör begränsningar framkallade av namnet undvikas. T.ex. "tele" som ett led i namnet har en begränsande innebörd. Namnet föreslås bli Kommunikationsverket.

Namnet Kommunikationsverket täcker Teleförvaltningscentralens hela verksamhetsområde. Det är kort, pregnat och tydligt.

Namnet är även tillräckligt omfattande med beaktande av de eventuella kommande uppgifterna, och det är inte bundet till enskilda kommunikationstekniker.

Kommunikationsministeriet har begärt ett utlåtande om det föreslagna namnet av Forskningscentralen för de inhemska språken. Forskningscentralen för de inhemska språken anser att det finskspråkiga namnet Viestintävirasto är kort och lätt att använda. I utlåtandet rekommenderas att namnet Viestintävirasto används som ämbetsverkets finskspråkiga namn även i inofficiella sammanhang.

Det föreslås att 3 § lagen om teleförvaltningen, enligt vilken paragraf ministeriet i enskilda fall kan förbehålla sig rätten att avgöra ett ärende som skall avgöras av Teleförvaltningscentralen, stryks. Kommunika-

tionsministeriet har aldrig använt sig av sin beslutanderätt enligt bestämmelsen. Syftet med att stryka bestämmelsen är att framhäva ämbetsverkets självständiga beslutanderätt.

3. Propositionens verkningar

Propositionens ekonomiska verkningar begränsas till de kostnader som medförs av Teleförvaltningscentralens namnbyte.

4. Beredningen av propositionen

Ärendet har beretts som tjänsteuppdrag vid kommunikationsministeriet. Propositionen har varit på remiss hos justitieministeriet, finansministeriet, statsrådets kansli och Teleförvaltningscentralen. Utlåtandena har beaktats i mån av möjlighet.

DETALJMOTIVERING

1. Lagförslag

1 §. *Kommunikationsverket*. Kommunikationsverket skall sköta de förvaltningsuppgifter som sammanhänger med kommunikation inom kommunikationsministeriets förvaltningsområde. Avsikten är att Kommunikationsverket skall främja informationssamhällsutvecklingen inom sin bransch.

Det anses inte finnas något behov av en förteckning över uppgifter av det slag som ingår i 1 § lagen om teleförvaltningen, eftersom Kommunikationsverkets huvudsakliga uppgifter anges i 2 §.

2 §. *Kommunikationsverkets uppgifter*. I paragrafen anges Kommunikationsverkets uppgifter, som huvudsakligen motsvarar uppgifterna enligt 2 § lagen om teleförvaltningen. De har likväl ändrats på det sätt som revideringarna av lagstiftningen förutsätter.

Avsikten är att övervakningsuppgifterna enligt 2 § 1 punkten och de övriga uppgifterna enligt 1 a punkten lagen om teleförvaltningen skall ingå i samma punkt för tydlighetens skull.

Det föreslås att den punkt som gäller den tekniska kontrollen av tele- och radioanläggningar och tillsynen över användningen av dem stryks i förteckningen över uppgifter. Den tekniska kontrollen av tele- och radioan-

läggningar har inte hört till Teleförvaltningscentralens primära uppgifter sedan det nationella typgodkännandet av radioanläggningar nästan helt har slopats.

3 §. *Bemyndigande att utfärda förordning*. Paragrafen innehåller ett bemyndigande att utfärda förordning. Bemyndigandet föreslås bli preciserat jämfört med gällande bestämmelse, eftersom grundlagsutskottet enligt sin nuvarande utlåtandep Praxis har krävt att bestämmelserna om bemyndigande är exakta och klart avgränsade.

4 §. *Ikraftträdande*. Lagen föreslås träda i kraft den 1 september 2001.

I 2 mom. bestäms att lagen om teleförvaltningen skall upphävas.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

5 §. *Övergångsbestämmelser*. I paragrafen konstateras att Teleförvaltningscentralens rättigheter och förpliktelser ankommer på Kommunikationsverket efter det att lagen trätt i kraft. Bestämmelsen gäller även rättigheter och förpliktelser som har uppkommit på annat sätt än enligt lag.

Enligt 2 mom. skall det som någon annans i lagstiftningen föreskrivs om Teleförvaltningscentralen gälla Kommunikationsverket efter att denna lag har trätt i kraft.

2. Närmare bestämmelser

Med stöd av 3 § i den föreslagna lagen om kommunikationsförvaltningen skall en förordning om kommunikationsförvaltningen utfärdas. Den kommer huvudsakligen att motsvara den nuvarande statsrådsförordningen om teleförvaltningen.

3. Ikraftträdande

Lagen föreslås träda i kraft den 1 september 2001.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

Lagförslag

Lag

om kommunikationsförvaltningen

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 §

Kommunikationsverket

För förvaltningsuppgifter som sammanhänger med kommunikation finns Kommunikationsverket, som verkar inom kommunikationsministeriets förvaltningsområde.

2 §

Kommunikationsverkets uppgifter

Kommunikationsverket har till uppgift att

- 1) dra försorg om de uppgifter som enligt telemarknadslagen (396/1997), radiolagen (517/1988), postlagen (907/1993), lagen om televisions- och radioverksamhet (744/1998), lagen om statens televisions- och radiofond (745/1998) samt lagen om integritetsskydd vid telekommunikation och dataskydd inom

televerksamhet (565/1999) ankommer på Kommunikationsverket, samt

- 2) sköta andra uppgifter som ankommer på Kommunikationsverket enligt andra bestämmelser eller kommunikationsministeriets föreskrifter.

3 §

Bemyndigande att utfärda förordning

Genom förordning av statsrådet kan närmare bestämmelser utfärdas om verkställigheten av lagen samt om andra ärenden som gäller Kommunikationsverket, såsom behandlingen och avgörandet av ärenden vid Kommunikationsverket, ämbetsverkets uppgifter, organisation, arbetsordning och ärenden som gäller personalen samt bevakningen av ärenden vid andra myndigheter och förrättningar.

4 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 20 .
Genom denna lag upphävs lagen den 10 juni 1988 om teleförvaltningen (518/1988) jämte ändringar.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

5 §

Övergångsbestämmelser

Efter det att denna lag trätt i kraft ankommer de rättigheter och förpliktelser som har uppkommit för Teleförvaltningscentralen före denna lags ikraftträdande på Kommunikationsverket.

Det som någon annanstans i lagstiftningen föreskrivs om Teleförvaltningscentralen och dess uppgifter gäller Kommunikationsverket efter det att denna lag har trätt i kraft.

Helsingfors den 27 april 2001

Republikens President

TARJA HALONEN

Kommunikationsminister *Olli-Pekka Heinonen*